

**FEN LİSELERİNDE VERİLEN PERFORMANS GÖREVLERİNİN ÖĞRENCİ
GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (BARTIN İLİ ÖRNEĞİ)*****STUDENTS' PERCEPTIONS OF PERFORMANCE TASK GIVEN IN SCIENCE HIGH
SCHOOL****Havva Duygu YASA**

Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yaşam Boyu Öğrenme ABD, Bartın/Türkiye

Elif ÇUHADAR

Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yaşam Boyu Öğrenme ABD, Bartın/Türkiye

İrem ALTAÇ

Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yaşam Boyu Öğrenme ABD, Bartın/Türkiye

Aşkın KARADUMAN

Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yaşam Boyu Öğrenme ABD, Bartın/Türkiye

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin performans görevlerinin onların sosyal, bilişsel, davranışsal gelişmelerine katkısının olup olmadığını araştırmak, performans görevlerini hazırlamalarında aileye, okula, zamana ve materyal temini ile performans görevlerinin öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi süreçlerine ilişkin görüşlerini almaktır. Lise öğretim programına yeni konulan performans görevlerinin işlevselliği ölçülerek, öğrencilerin performans görevine bakış açıları araştırılmıştır. Araştırma da hem nicel hem de nitel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Nicel veri analizinde çalışmanın örneklemini Bartın İl merkezinde bulunan, fen lisesinde öğrenim gören 186 öğrenci oluşturmuştur. Bu öğrencilere performans görevine yönelik anket uygulanmış, veri analizi kay kare testi kullanılarak yapılmıştır. Çalışmanın nitel veri analizinde de veriler yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Performans, performans görevi, performans değerlendirme

ABSTRACT

The purpose of this study, to research the performing tasks of the high school students' on their social, cognitive, behavioral whether the contribution to the development, to take their opinions on the valuation period of their teachers during preparation their performing tasks concerning family, school, time and material supply. Measuring the functionality of the new high school curriculum put into the performance task, performance on the perspectives of the students were investigated. Research in both quantitative and qualitative research methods were used together. The sample of the study population data analysis Located in the center of Bartın Province, Consisted of 186 students in science high school. Those students survey applied for the performance of duties, Data analysis was performed using Chi-square test. Studies in qualitative data analysis data were collected through semi-structured interview form.

Key words: The performance, performance task, performance evaluation

1.GİRİŞ

Teknolojide yaşanan çeşitli gelişmelerle bilgi dünyada hızla yayılırken değişen dünyaya uyum sağlayacak birey ihtiyacı da artmaya başladı ve bununla beraber eğitim-öğretim süreci bireyin aktif konumda olduğu, öğretmenin rehber olduğu ve bilginin birey tarafından yeniden yapılandırıldığı yapılandırmacılık yaklaşımına göre şekillendi. Yeni yaklaşımlarla oluşturulan öğretim programları beraberinde yeni ölçme değerlendirme yaklaşımlarını da getirmiştir. Yapılandırmacılık ile beraber okullarda uygulanan alternatif ölçme-değerlendirme yaklaşımlarının yanında yapılandırmacı anlayışa uygun ölçme değerlendirme yaklaşımları da getirildi. Yapılandırmacı anlayışla ortaya konan programlarda “ürün”den ziyade “süreç” değerlendirme ön plana alındı (Öztürk, 2010, 2). Bu ölçme değerlendirme yaklaşımlarından bir tanesi de performans değerlendirmedir. Performans değerlendirmede bireye derse yönelik kazandırılmak istenen bilgi, beceri ve

*Bu çalışma, 8-10 Mayıs 2015 tarihlerinde yapılan VII. Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi'nde sunulan sözlü bildirisinin genişletilmiş şeklidir.

davranışlar öğrenen bireyin günlük yaşamda karşılaştığı problemleri ve edindiği kazanımları problemleri çözmeye nasıl kullanacağını göstermesi istenir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2006, 3; Akt. Demir, 2012, 14).

“Performans” terimi, “performans-ürün”ün kısaca ifade edilmiş şeklidir. Türk Dil Kurumunun, sözlüğünde ise başarımlar olarak ifade edilmektedir. Gerçekleştirmek, uygulamak anlamlarına gelen performans, öğrencilerin çalışmaları üretirken bilgi ve becerilerini kullanmak ve belirli görevlere ve içeriğe duyarlı olmak şeklinde de ifade edilebilir (Benli, 2010, 18). Ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin, öğrencilerin bilgileri var olduğu biçimiyle nasıl kullandığını belirlemekten çok günlük hayatta bu bilgileri yapılandırma ne derece kullanıldığını da sergilemesi gerekir. Bu durum yeni öğretim programlarında göz önüne alınarak öğrencilerin üst düzey zihinsel becerilerini ortaya koyacak değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasına ciddi bir şekilde önem verilmiştir. Kullanılan bu değerlendirme yöntemlerinden biri de performansa dayalı durum belirlemedir (Kutlu, 2004). Performans görevleri, öğrencilerin günlük hayatta karşılaşılabilecekleri durumları çözümlenme, bilgi birikimlerini ve yeteneklerini yaşantıya geçirmeleri için verilen çalışmalardır (Aydoğdu, 2014, 42). Her dersin içeriğinde, öğretim programları doğrultusunda verilen performans görevleri öğrencilerin eğitim-öğretim sürecine daha aktif katılımlarını ve bilgileri pekiştirmeyi amaçlamaktadır.

Aydoğdu’ya (2014, 42) göre performans görevi, programda öngörülen eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığı kullanma, araştırma yapma gibi öğrencinin bilişsel, duyuşsal, psikomotor, alandaki becerilerini kullanmasını, geliştirmesini ve bir ürün ortaya koymasını gerektiren çalışmaları kapsayan görevlerdir. Bilgi ve becerilerin uygulamaya dönüştürülmesi aşamasında elde edilen ürünün önemini vurgulayan Güney (2010); ürün kadar, o ürünün elde edildiği süreçte önemine değinmektedir. Yani bu aşamada performans görevleri; öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığı kullanma ve araştırma yapma gibi öğrencinin bilişsel duyuşsal, psikomotor alandaki becerilerini aynı anda kullanmasını, geliştirmesini ve bir ürün ortaya koymasını gerektirir (Karagöz vd., 2006, 8).

Nitko’ya (2004) göre, performans görevi, yazılı ya da sözlü cevapların ortaya çıkmasıyla öğrencinin başarısını göstermesini gerektiren bir durum belirleme etkinliğidir. Performans görevi, öğrencinin yaptığı işe ilişkin durum belirlemede ya da öğrencinin yaptığı işi oluştururken geçirdiği süreci belirlemede kullanılmaktadır. Performans görevinde, öğrencilerin doğrudan öğrenme hedefine yönelik bir başarıyı göstermeleri gerekmektedir (Benli, 2010, 5). Performans görevi; öğrencilerin üst düzey zihinsel becerilerini ölçmek amacıyla kullanılmaktadır. Performans görevleri öğrencilerin kazandıkları bilgileri günlük hayatta ne ölçüde kullanabildiklerini belirlemek amacıyla hazırlanan görevlerdir. Öğrencinin hayatındaki problemleri nasıl çözeceğini ve problem çözmek için sahip olduğu bilgi ve becerileri nasıl kullanacağını gösterir (Arslan, 2009, 15-19).

Göçer’e (2008, 8-9) göre öğrenciler kendilerine verilen performans görevlerini kaynak eser ve kaynak bireylere başvurarak hazırlamaları ve edimlerini başkalarıyla paylaşabilmeleri başlı başına bir eğitim etkinliğidir. Görevlerinin grup olarak ve kendi ilgi ve istekleri doğrultusunda hareket etmeleri onların performanslarına pozitif yönde etki edecektir. Ayrıca grup çalışmasıyla sosyalleşme olgusunu içselleştirme imkânını da görebileceklerdir. Öğrenciler, aldıkları görevi araştıran, okuyan, öğrenen öğrenciler, edindikleri bilgi, birikim ve tecrübeleri sınıf bulunan diğer arkadaşlarıyla paylaşabilmelidirler. Öğretmenler de aktif bir şekilde görev alıp işleyişi organize etmeli, ortamı, öğrencilerin daha verimli kullanmalarına hazırlamalıdır. Öğrencilerin, aldıkları görevleri aktif bir şekilde yerine getirmeleri ve değişik materyaller yardımıyla sunum şeklinde sınıftaki diğer arkadaşlarıyla paylaşmaları, onların birçok açıdan yeteneklerini ortaya koymalarına katkı sağlayacaktır.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 50. maddesinde “Öğrenciler okulların özelliklerine göre yazılı sınavların dışında proje ve performans çalışması ile topluma hizmet etkinliklerine yönelik seminer, konferans ve benzeri çalışmalar yaparlar. Öğrenciler, her dönemde tüm derslerden en az bir performans çalışması, her ders yılında en az bir dersten proje hazırlama görevini yerine getirirler.” şeklinde bahsedilmektedir (Resmi Gazete, 2013). Bu doğrultuda performans görevleri öğrencilerin ilgilerini çekebilecek, yaratıcılık ve yeteneklerini kullanabilecekleri hâle gelmelidir. Ayrıca grup çalışmalarında da öğrenciye bilimsel süreç kazandırılırken grup akranlığı, iletişim kolaylığı, sosyallik ve sorumluluk duyguları da kazandırmayı amaçlamaktadır.

Performans görevleri temel olarak öğrencilerin elde ettikleri bilgileri işleyebilmelerini amaçlar. Performans görevlerinin amaçları şu şekildedir (Bahar ve diğer., 2006):

- ✓ Performans değerlendirmede ödevi veya işi ile ilgili işlem basamaklarının uygulama adımlarını doğrudan gözlemlenmesine imkân verir.

- ✓ Doğru cevaba ulaşmak için birden fazla yol olduğunu ve yaratıcı çözümler üretilebileceğini gösterir.
- ✓ Gerçek yaşamda karşılaşılan problemleri ve çözüm yollarını dikkate alarak tasarlandığından öğrencileri gerçek yaşama hazırlama niteliindedir.

Akdağ ve Çoklar'ın (2009), ilköğretim öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi proje ve performans görevlerini hazırlarken yararlandıkları kaynaklar, internetin yeri ve karşılaştıkları güçlüklerle ilgili çalışmasında şu sonuçlar ortaya çıkmıştır: Öğrenciler kaynak olarak sırasıyla internet, kütüphane, kaynak kitap ve diğer kaynaklardan yararlanmakta; performans ödevlerinin hazırlanmasında ise konu ve konuyu anlama, kaynak bulma, planlama, internetin yapısal özelliklerinden kaynaklı güçlüklerin yaşandığı tespit edilmiştir.

Arı (2010) tarafından yapılan bir araştırmada; ilköğretim öğretmenlerine göre proje ve performans görevlerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar incelenmiştir. Araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır; performans görevlerinin sınıf içinde gerçekleştirilmesinde ders süresi yetersiz kalmakta, öğrenciler ödevlerini velilerine veya başka kişilere yaptırmakta, internette yararlanma aşamasında öğrencinin internet ve internet cafede oyun bağımlılığı artmakta, öğrencilerin ortak çalışma yapmalarında sorunlar yaşanmaktadır.

Zelyurt (2011) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada; ilköğretim ikinci kademe öğretim programlarında yer alan proje ve performans görevlerine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda, kız öğrencilerin proje ve performans görevlerine, erkek öğrencilerden daha fazla ilgi duydukları, proje görevlerini yaparken bilimsel yöntem ve tekniklerden daha çok yararlandıkları, erkek öğrencilerin ise proje ve performans görevlerini öğrenme eksikliklerini tamamlama amacıyla yaptıkları görülmüştür.

Acar'ın (2012) yapmış olduğu çalışmada; ilköğretim Türkçe dersi (6, 7 ve 8. sınıf) öğretim programında yer alan proje ve performans görevinin işlevselliği öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlere göre, proje ve performans görevlerinin sağladığı en önemli yarar, "ders konularının pekiştirilmesini sağlamak" olarak bulunmuştur.

Ayrıca öğretmenlerin proje ve performans görevlerine ilişkin görüşleri; cinsiyetine, mezun olduğu yükseköğretim programına, mesleki kıdem durumuna, sınıftaki öğrenci mevcuduna, hizmet içi eğitim alıp almama durumuna göre değişmediğini ve öğretmenlere göre, öğrenciler proje ve performans görevlerini yaparken en fazla interneti daha sonra ise ders kitaplarını, hazır ödevleri ve ansiklopedileri kaynak olarak kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan araştırmaların çoğunun ilköğretim düzeyi ile ilgili olduğu görülmüştür. Bu çalışmada liselerde son iki yıldır uygulanmaya başlanan performans görevleri ile ilgili olarak herhangi bir çalışma yapılmadığı ve bu konu ile ilgili olarak ortaya çıkan durumlar tespit edilmiştir. Performans görevlerinin yerine getirilmesinde öğrencinin bireysel gelişimini, yaşadığı zorlukları ve öğretmenin performans görevini değerlendirmesinde izlediği yolları tespit etmek amacıyla fen lisesi öğrencilerinin görüşlerine başvurulmuştur. Bu araştırmanın alt amaçları ise şunlardır:

- ✓ Performans görevlerinin öğrencinin sosyal, bilişsel, davranışsal gelişimine katkıları nelerdir?
- ✓ Performans görevlerinin hazırlanmasında aileye, okula, zamana ve materyal teminine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
- ✓ Performans görevlerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

2.YÖNTEM

Bu çalışmada hem nicel hem nitel verilerin birlikte yorumlandığı karma yöntem kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2013, 351) karma yöntem araştırmasını "Araştırma problemini kapsamlı ve çok boyutlu incelemek amacıyla, pragmatist felsefenin ilkeleri doğrultusunda nitel ve nicel yöntemleri birlikte kullanarak gerçekleştirilen araştırma." olarak tanımlamaktadırlar. Nicel ve nitel araştırmada kullanılan yöntemler aşağıda ayrı ayrı verilmiştir.

2.1. Nicel Araştırma Modeli

Araştırmada tarama (survey) modeli kullanılmıştır. Bu araştırma modeli, geçmişten gelerek şu ana kadar var olan bir durumu olduğu gibi betimleme yöntemiyle araştırılan yaklaşımdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne var olduğu şekliyle tanımlanır (Karasar, 2014). Araştırmanın çalışma grubunu, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Bartın ili merkezinde bulunan Bartın Hasan Sabri Çavuşoğlu Fen Lisesinde eğitim-öğretim

gören 186 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular anket yöntemiyle toplanmıştır. Anket sorularının hazırlanması aşamasında uzman görüşü alınmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22.0 programı kullanılmıştır. Veriler cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenleri kullanılarak kay kare yöntemiyle analiz edilmiştir. Tablo 1’de araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgileri verilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilerin Demografik Bilgileri

		f	%
Cinsiyet	Kız	98	52,7
	Erkek	88	47,3
Yaş	(13-15)	65	34,9
	(16-18)	121	65,1
Sınıf	9	54	29
	10	45	24,2
	11	47	25,3
	12	40	21,5

Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan kız öğrencilerin sayısı 98’dir. Kız öğrenciler katılımcıların %52,7’sini oluşturmaktadır. Erkek öğrencilerin sayısı ise 88’dir. Erkek öğrencilerin katılım oranı %47,3’tür. Kız öğrencilerin sayısının erkek öğrenci sayısından fazla olması rastgele örneklem seçim yönteminin kullanılmasının bir sonucudur.

Katılımcıların yaşlarına bakıldığında 16-18 yaş aralığında bulunan öğrencilerin sayısı 121 olup bu sayı katılımcıların %65,1’ini oluşturmaktadır. Bu yaş aralığında olan öğrenciler 10, 11 ve 12. sınıf öğrencilerini kapsamaktadır. Bu sınıflarda katılım oranı fazla olduğu için yaş aralığına da bu oran yansımıştır. Katılımcıların sınıf düzeylerine baktığımızda 9. sınıfta öğrenim gören öğrenciler 54 kişidir ve tüm katılımcıların %29’unu oluşturmaktadır.

2.2. Nitel Araştırma Modeli

Çalışmanın nitel kısmında durum çalışması deseninden yararlanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek’e (2013, 83) göre “Nitel durum çalışmasının en önemli özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır. Yani bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler, v.b.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanır.”

Araştırmanın çalışma grubunu ise 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Bartın ili merkezinde bulunan Bartın Hasan Sabri Çavuşoğlu Fen Lisesinde eğitim-öğretim gören 8 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. 13-15 yaş aralığında 1 kız 1 erkek 9. sınıf, 1 kız 1 erkek 10. sınıf; 16-18 yaş aralığında 1 kız 1 erkek 11. sınıf, 1 kız 1 erkek 12. sınıf düzeyindedir. Her sınıf düzeyinden 1 kız ve 1 erkek katılımcı olmak üzere rastgele seçim yapılmıştır.

Nitel araştırma verilerinin toplanmasında uzman görüşü ile hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve araştırma aşamasında görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Görüşme sırasında veriler ses kayıt cihazına kaydedilmiş ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Cinsiyetlerine göre katılımcı görüşleri kız katılımcılar için **K2,K3,K4,K5** olarak, erkek olan katılımcılar için ise **K1,K6,K7,K8**, şeklinde; sınıf düzeylerine göre ise 9. sınıf için (**K5**) ve (**K8**), 10. sınıf için (**K1**) ve (**K4**), 11. sınıf için (**K3**) ve (**K7**), 12. sınıf için (**K2**) ve (**K6**) şeklinde kodlanarak kaydedilmiştir.

3.BULGU VE YORUMLAR

Bu bölümde nitel ve nicel veriler bir arada değerlendirilmiştir. Araştırma deseni olarak nitel ve nicel bulguların eş zamanlı yorumlandığı çeşitlenmeli (zenginleştirilmiş) desen kullanılmıştır.

3.1. Alt Amaca İlişkin Bulgular

Tablo 2’de performans görevlerinin öğrencinin sosyal, bilişsel, davranışsal gelişimine katkıları nelerdir alt problemine dayanarak sorulan beş soruya verilen yanıtlar verilmiştir. Tabloda öğrencilerin sorulan sorulara verdikleri yanıtlar cinsiyetlerine göre kay kare yöntemiyle analiz edilmiştir.

Tablo 2: Performans görevlerinin öğrencinin gelişimine katkılarının cinsiyete göre dağılımı

		Kız		Erkek		Toplam		p	X ²	Sd
		f	%	f	%	f	%			
1-Performans görevinin bana sağlayacağı katkı ve sosyal kazançlar konusunda Öğretmen tarafından bilgilendirilirim.	Hayır	23	23,4	22	25	45	24,2	p>0,05	0,17	2
	Kısmen	43	43,9	36	40,9	79	42,5			
	Evet	32	32,7	30	34,1	62	33,3			
2-Performans görevleri bilgi ve becerilerimin gelişmesini sağlıyor.	Hayır	59	60,2	40	45,5	99	53,2	p>0,05	5,15	2
	Kısmen	30	30,6	32	36,4	62	33,3			
	Evet	9	9,2	16	18,1	25	13,5			
3-Performans görevleri beni araştırma, düşünme ve keşfetmeye sevk etmektedir.	Hayır	42	42,9	31	35,2	73	39,2	p>0,05	1,85	2
	Kısmen	32	32,7	37	42	69	37,1			
	Evet	24	24,4	20	22,8	44	23,7			
4-Performans görevlerime fazla zaman ayırdığım için ders dışı sosyal etkinliklere katılmıyorum.	Hayır	23	23,5	24	27,3	47	25,3	p>0,05	0,59	2
	Kısmen	24	24,5	23	26,1	47	25,3			
	Evet	51	52	41	46,6	92	49,4			
5-Performans görevimi sadece not almak için yapıyorum, elimde olsa yapmam.	Hayır	7	7,2	8	9,1	15	8	p>0,05	0,34	2
	Kısmen	20	20,4	16	18,2	36	19,4			
	Evet	71	72,4	64	72,7	135	72,6			

Tablo 2’de veriler incelendiğinde öğrencilerin performans görevlerinin öğrencinin sosyal, bilişsel, davranışsal gelişimine katkıları nelerdir alt problemine dayanarak sorulan beş soruya verdiği yanıtlar ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Ancak “Performans görevleri bilgi ve becerilerimin gelişmesini sağlıyor” sorusuna ise tüm öğrencilerin %53,2’si hayır cevabını vermiştir ve öğrencilerin %46,8’inin de farklı görüşte olması çarpıcı bir sonuçtur. Diğer bir soru olan “Performans görevlerime fazla zaman ayırdığım için ders dışı sosyal etkinliklere katılmıyorum” sorusuna öğrencilerin %49,4’ü evet yanıtını vermiştir. Öğrencilerin büyük bir kısmının sosyal faaliyetlere katılmaması performans görevlerinin bu noktada öğrencilere sorun yarattığını ortaya koymaktadır. “Performans görevimi sadece not almak için yapıyorum, elimde olsa yapmam” sorusuna kız öğrencilerin %72,4’ü, erkek öğrencilerin de %72,7’si evet cevabını vermiştir. Bu durumda öğrencilerin çoğunluğu performans görevlerini sadece not alma aracı olarak görmektedir. Bu bulgularla beraber çalışmanın nitel kısmında “Performans görevinin size sağladığı katkılar nelerdir?” sorusuna verdikleri cevaplarda; (K4), (K5), (K6) kodlu katılımcıların genel olarak işledikleri konuya performans görevi sayesinde daha iyi hakim oldukları, bunun da dersi daha iyi anlamalarına yardımcı olduğu görülürken, (K1), (K2), (K3), (K7), (K8) kodlu katılımcıların ise performans görevlerinin çok fazla bir fayda sağlamamakla birlikte sadece verilen dersin daha iyi anlaşılmasına sebep olduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu soruyla ilgili verilen cevapları cinsiyetlerine göre incelediğimizde de hem kız hem erkek katılımcıların birbirlerine yakın cevaplar verdikleri görülmektedir.

Erkek olan katılımcı: “Ee şimdi, mesela tek bir konu üzerinde ödev verildiği için o konu üzerinde daha çok yoğun uğraştığımız için o konuya hakim olabiliyoruz da yani bunun yanında diğer konulardan bazen geri kaldığımız olabiliyor. Yani hem katkısı var hem zararı da var (K1).” Derken ona yakın bir cevap veren ve kız olan katılımcı: “Performans görevinin çok büyük bir katkısı olduğunu düşünmüyorum ama bazı derslerin ve bazı konuların performans ödevleri tabii ki insana pozitif yetenekler katar. Mesela uygulayarak yaptığımız performans ödevi yani gerçekten ciddi anlamda emek vererek yaptığımız performans ödevleri bize çok fazla sevgi katıyor o derse karşı ve de bilemiyorum, insan severek yaptığı bir işi daha çabuk öğreniyor (K2).” diyerek düşüncesini dile getirmiştir.

Yine birbirine yakın cevap veren katılımcılardan kız olan katılımcı: “Yani, konuyu daha etkili bir şekilde anlamamızı sağlıyor. Gene konuyu derste işliyoruz ondan sonra işte performans göreviyle daha fazla çalışmış oluyoruz. Sonuçta bazen sunumda yapıyoruz. Sunum yaparken de hani ezberlememiz gerekiyor bir yerde. Onun için onu daha iyi kavramamızı sağlıyor (K4).” şeklinde bu konudaki görüşlerini belirtirken, onunla

cevapları benzer erkek katılımcı: “Dersleri düzenli olarak takip etmemi sağlıyor. Sözel derslerle çok ilgilenemediğim için bu derslerde bana katkı sağlıyor. Sayısal dersler açısından da devamlılığı sağlıyor (K6).” demıştır.

“Performans görevi sosyal, zihinsel ve genel kültür gelişiminize katkı sağlamakta mıdır?” sorusuna (K1), (K2), (K3), (K4), (K5), (K7) kodlu katılımcıların hepsi, performans görevlerinin genel kültürlerinin gelişimi açısından fayda sağladığını kesin olarak ifade etmişler, (K4) kodlu katılımcı aynı zamanda zihinsel gelişimine katkıda bulunduğunu, (K2) kodlu katılımcı da sosyal gelişimine katkı sağladığını söylemiştir. Aynı soruya (K6), (K8), kodlu katılımcılar ise performans görevlerinin sadece zihinsel yönde fayda sağladığını belirtmişlerdir. Bu durumu katılımcıların cinsiyet değişkeni yönünden incelediğimizde katılımcılardan çoğunluğunun performans görevlerinin genel kültür gelişimlerine katkıda bulunduğunu anlamaktayız. Bu soru ile ilgili verilen bazı cevaplar şu şekildedir;

Kız olan katılımcı “Sosyal, eğer toplu yapılan bir ödevse arkadaş ortamında uzun süre geçirince iletişim sonucunda oluşan bir sosyallik oluyor. Onun dışında genel kültür gerçekten uğraşılıyorsa hani emek gerektiren bir ödevse genel kültüre ufak tefek katkıları olabiliyor. Onun dışında zihinsel herhangi bir katkısı olduğunu düşünmüyorum. Genel kültürde ödevine göre değişiyor. Mesela daha çok yazmaya yönelik sözel dediğimiz derslerde etkisi olabiliyor. Mesela edebiyat olabilir, tarih olabilir hani bu tarz şeylerde ufak tefek mesela tarihi örnek vereyim. Yaşanmış herhangi bir olayı araştırmak o olayın ardında bize henüz şuanda verilmeyen bir sürü ufak noktalar var. Onlar konusunda bilgi sahibi olunca olay daha şekil değiştiriyor, daha renkli hale geliyor, ilgi uyandıracak şekle bürünüyor. O konuda yardımcı olabilirim. Hem bu öğrendiğimiz şeylerde insanlara yansıtarak farklı şeyler öğrenmelerini sağlayabiliriz (K2).” Bu şekilde cevap verirken benzer bir cevapta yine bir erkek katılımcı tarafından şu şekilde dile getirilmiştir: “Sosyal ve zihinsel katkı sağlayıp sağlamadığından emin değilim ama genel kültür açısından faydası olduğunu inanıyorum (K7).”

Soruyla ilgili farklı olan iki cevap ise iki erkek öğrenci tarafından beyan edilmiştir. “Zihinsel olarak katkı sağlamakta ancak sosyal ve genel kültür açısından katkı sağlamamaktadır (K6).”, “Sadece zihinsel olarak fayda sağladığına inanıyorum ancak sosyal ve genel kültür olarak sağlamadığını düşünüyorum (K8).”

“Performans görevlerinin verilme, izlenme ve toplanma süreçleri nasıl işliyor?” “Her derste aynı yolu mu izliyorsunuz ya da farklılıklar nelerdir?” sorularına sekiz katılımcının hepsi, öğretmenlerin performans görevlerini sınıfa rastgele dağıttıklarını, belli bir süre vererek süre sonunda ödevlerini topladıklarını, bu süreçte öğretmenlerinin fazla bir katkısının olmadığını belirtmişlerdir. (K8) kodlu katılımcı performans görevini kendi istediği bir konu ile ilgili yapmak istediğini söylemiştir. Bu soruya verilen cevaplar katılımcıların cinsiyetlerine göre incelendiğinde cevapların büyük çoğunluğunun aynı olduğu görülmektedir. Bu konuda kız olan katılımcılar: “Okulda belli bir tarihte öğretmen tüm sınıflara ödevlerini veriyor. Şu tarihte toplanması gerektiğini söylüyor, o tarihte de topluyor. Eğer ödevin sunulması vs gerekiyorsa sunumu da o haftalar içerisinde derslere uygun şekilde yerleştiriliyor. (K2)”, “Genelde öğretmenler bir çizelge halinde şey yapıyorlar. Ona göre. Yani tarihleri oluyor, şu sürede istiyoruz veya şu sürede kontrol edeceğiz falan diyorlar. (K3)” diyerek konu ile ilgili görüşlerini bildirmişler, erkek olan katılımcılar da yine benzer cevaplar vererek: “Ders öğretmeni tarafından belirli bir tarih belirleniyor ve bu tarihe kadar öğrenciler araştırma yapıyor. Öğretmenimizin bize ödevlerimizi yapma sürecinde katkısı bulunmuyor (K6).”, “Öğretmenlerimiz performans konularını rastgele dağıtıyor, ödevimin yapılma sürecinde öğretmenlerimin fazla katkısı olmuyor, ödevin toplanma tarihinde ödevi teslim ediyoruz (K7).” Görüşlerini dile getirmişlerdir. Yine erkek olan katılımcı (K8) “Öğretmenlerimiz rastgele konuyu veriyor bizim seçimimiz olmuyor bu konular. Ben kendi seçtiğim konu olmasını isterdim. Sonrasında öğretmenlerimiz belli bir zaman veriyor ve zaman sonunda ödevlerimizi teslim alıyor.” şeklinde konu seçimi ile ilgili farklı bir konuya değinmiştir.

“Her derste aynı yolu mu izliyorsunuz ya da farklılıklar nelerdir?” sorusuna yine tüm katılımcılar her ders için aynı sistemin işlediğini söylerken (K2) kodlu katılımcı yabancı dil derslerinde verilen performans görevlerine öğretmenlerin bir miktar katkısı olduğunu, (K5) kodlu katılımcı ise sözel derslere sayısal derslere oranla daha çok zaman verildiğini belirtmişlerdir. Bu sorunun cinsiyet değişkeni yönünden incelenmesi sonucunda katılımcıların cevaplarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Erkek katılımcılar: “Genellikle aynı. Fazla bir fark yaşanmıyor (K1).”, “Her ders için aynı sistem işliyor (K7)” derken, Kız katılımcılar birkaç değişik düşüncelerini de ekleyerek: “Yo, olunmuyor. Hani istisna dersler dışında. Mesela bizim almanca dersimiz var. O tarz derslerde Almanca olsun, İngilizce olsun yardıma ihtiyacımız oluyor. Çünkü kendi çabalarımızla yapamayacağımız bir şey. Haliyle o derslerde yardımcı oluyorlar. Ama onun dışında bizim ulaşabileceğimiz bilgiler olduğu için genelde yardımda bulunmuyorlar (K2).”, “Mesela sayısal derslerde daha az zaman veriliyor ama sözel derslerde daha fazla zaman veriliyor (K5).” demişlerdir.

3.2. Alt Amaca İlişkin Bulgular

Tablo 3’de performans görevlerinin hazırlanmasında aileye, okula, zamana ve materyal teminine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir alt problemine dayanarak sorulan yedi soruya verilen yanıtlar verilmiştir. Tabloda öğrencilerin sorulan sorulara verdikleri yanıtlar cinsiyetlerine göre kay kare yöntemiyle analiz edilmiştir.

Tablo 3: Performans görevlerinin hazırlanması sürecine ilişkin öğrenci görüşlerinin cinsiyete göre dağılımı

		Kız		Erkek		Toplam		p	X ²	Sd
		f	%	f	%	f	%			
6-Her dersten performans görevi verilmesi ödevleri yetiştirmem konusunda zaman sıkıntısı yaratıyor.	Hayır	2	2	7	8	9	4,8	p>0,05	3,8	2
	Kısmen	14	14,3	14	15,9	28	15,1			
	Evet	82	83,7	67	76,1	149	80,1			
7-Sınav ve ders görevleri az olsaydı performans görevimi daha nitelikli yapardım.	Hayır	18	18,4	16	18,2	34	18,3	p>0,05	0,3	2
	Kısmen	30	30,6	24	27,3	54	29			
	Evet	50	51	48	54,5	98	52,7			
8-Yetiştiremediğim performans görevimi tamamiyle ailem yapar.	Hayır	85	86,7	68	77,3	153	82,3	p>0,05	3	2
	Kısmen	10	10,2	14	15,9	24	12,9			
	Evet	3	3,1	6	6,8	9	4,8			
9-Performans görevimi yaparken ekonomik yönden sıkıntı yaşıyorum.	Hayır	86	87,8	71	80,7	157	84,4	p>0,05	2,1	2
	Kısmen	7	7,1	8	9,1	15	8,1			
	Evet	5	5,1	9	10,2	14	7,5			
10-Performans görevimi yaparken farklı farklı kaynaklar kullanırım.	Hayır	15	15,3	17	19,3	32	17,2	p>0,05	1	2
	Kısmen	34	34,7	33	37,5	67	36			
	Evet	49	50	38	43,2	87	46,8			
11-Performans görevimi yaparken kütüphanelere gidiyor ve kitapları araştırıyorum.	Hayır	58	59,2	59	67	117	62,9	p>0,05	2,4	2
	Kısmen	32	32,7	26	29,5	58	31,2			
	Evet	8	8,1	3	3,5	11	5,9			
12-Performans görevini yapma sürecinde öğretmeniniz size yeterli derecede rehberlik ediyor mu?	Hayır	15	15,3	15	17,1	30	16,1	p>0,05	0,1	2
	Kısmen	45	45,9	39	44,3	84	45,2			
	Evet	38	38,8	34	38,6	72	38,7			

Tablo 3’de veriler incelendiğinde öğrencilerin performans görevlerinin hazırlanmasında aileye, okula, zamana ve materyal teminine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir alt problemine dayanarak sorulan yedi soruya verdiği yanıtlar ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. “Her dersten performans görevi verilmesi ödevleri yetiştirmem konusunda zaman sıkıntısı yaratıyor.” sorusuna kız öğrencilerin %83,7’i erkek öğrencilerin ise %76,1’i evet cevabını vererek yüksek bir oranla zaman sıkıntısı yaşadıklarını belirtmişlerdir. “Yetiştiremediğim performans görevimi tamamiyle ailem yapar.” sorusuna kız öğrencilerin %86,7’si erkek öğrencilerin %77,3’ü hayır yanıtını vermiştir. Öğrencilerin ödevlerini yaparken ailelerinden yardım almamaları çarpıcı bir sonuçtur. Diğer bir soru olan “Performans görevimi yaparken ekonomik yönden sıkıntı yaşıyorum.” sorusuna verilen cevaplarda kız öğrenciler %87,8 oranında, erkek öğrenciler %80,7 oranında hayır demişlerdir.

Araştırmanın nitel kısmında görüşme yapılan katılımcılara sorulan “Performans görevlerini hazırlama sürecinde yaşadığınız zorluklar nelerdir?” sorusuna kız katılımcılar olan (K2), (K3), (K4) ile erkek katılımcı (K6) kodlu öğrenciler, performans görevlerini yerine getirirken en büyük sorunlarının zaman sıkıntısı olduğunu belirtirken, kız katılımcı (K5) ile erkek katılımcılar olan (K7), (K8) kodlu öğrenciler kaynak sıkıntılarının daha fazla olduğunu dile getirmişlerdir. (K1) kodlu erkek katılımcı ise hem zaman hem de kaynak sıkıntısı olduğunu söylemiştir. Bir katılımcı bu konuda: “Bazen zaman sıkıntı oluyor. Mesela bazı derslerde daha fazla, sınavlarımız falanda araya giriyor, yetiştiremiyoruz. Zaman sıkıntı olabiliyor (K4).” cevabını verirken başka bir katılımcı ise: “Kaynak bulmada zorluk yaşıyorum. Yani en yakın kaynak bana internet olduğu için zaten internetten de doğru bilgiye ulaşamadığıma inanıyorum bazen. Bilgi ararken sıkıntı yaşıyorum kaynak konusunda. Şimdi hocalar genellikle sınav olmadığı zamanlarda vermeye çalışıyor. Bazen sınavlarla çakışıyor. Hem sınavlara yöneliyoruz, sınavlara çalışmamız gerekiyor. Hem de performans ödevlerini yapıyoruz. Genellikle zaten son zamanlara sıkışıyor performans ödevleri. Sınavlara denk gelince sıkıntı olabiliyor da, hocalarımız bu konuya özen gösteriyor. Genelde sıkıntı olmuyor, sınavdan sonra verdikleri için performans ödevlerini genelde onun için sıkıntı yaşamıyoruz (K1).” cevabını vermiştir.

Katılımcıların performans görevlerini yaparken karşılaştıkları problemler incelendiğinde öğrencilerin genellikle zaman sıkıntısı yaşadıkları gözlemlenmiştir. Bunun dışında yaşanan problemler ise kaynaklara ulaşma ve ödevlerin yapımında çok fazla uğraş göstermeleridir.

Katılımcılara yöneltilen “Performans görevlerini yaparken hangi kaynaklardan yararlanıyorsunuz?” sorusuna (K1), (K3), (K7) kodlu katılımcılar sadece internet kaynağından yararlandığını söylerken, (K2), (K4), (K5), (K6), (K8) kodlu katılımcılar hem internet kaynağından hem de ders kitaplarından yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Ancak (K2) kodlu katılımcı tüm bu kaynakların dışında ailesinden de yardım aldığını belirtmiştir. Cinsiyetlerine göre katılımcıların hepsinin kaynak kullanımı konusunda internet kaynağını kullandığı görülmektedir. Bazı katılımcıların konuyla ilgili görüşleri şöyledir: Kız olan katılımcılar “Ee, derse göre değişiyor. Eğer ulaşabileceğim şey, ulaşmam gereken bilgi, ailemde bulunan bir şeye onlardan yardım alıyorum. Mesela bazen çevredekilerle röportaj tarzı istemlerde bulunuyor. O zaman ailemden yardım alabiliyorum ya da işte şey olduğunda, bilgi ailemin mesleğiyle alakalı olduğunda onlardan yardım alabiliyorum. Onun dışında internet ve genelde konu anlatımlı kitaplar takip ediyorum (K2).” “Daha çok internet üzerinden yararlanıyorum. Daha çok ansiklopedi falan, internet daha kolay geliyor. Okuldaki kütüphanede daha çok ders kitapları, konu anlatımlı kitaplar var onlardan yararlanıyoruz (K5).” şeklinde dile getirirken erkek katılımcı ise: “İnternet kaynağından yararlanıyorum (K7).” demiştir.

“Öğrenme kaynaklarından en iyi şekilde yararlanabiliyor musunuz?” sorusuna ise (K2), (K3), (K4), (K5), (K7) kodlu katılımcılar öğrenme kaynaklarından özellikle internette yeterli derecede yararlanıyorum derken; (K1), (K6) kodlu katılımcılar öğrenme kaynaklarından yeterli yararlanamadıklarını (K1) kodlu katılımcı interneti güvenilir bulmadığını, (K6) kodlu katılımcı oyun sitelerinin bazen aklını çelbildiğini belirtmişlerdir. (K8) kodlu katılımcı ise ders kitaplarındaki kaynaktan yararlandığını, internette verim alamadığını belirtmiştir. Bu soruya verilen cevaplar cinsiyet değişkeni yönünden incelendiğinde kız katılımcıların hangi kaynaklardan yararlandıklarına dair daha net cevaplar verdikleri, erkek katılımcılar ise kaynaklardan yeterli yararlanamadıklarını ve kullandıkları bazı kaynaklarda çeldiriciler olduğunu belirtmişlerdir. Kız katılımcılar tarafından verilen bazı cevaplar şöyledir “Evet. Yani yararlanıyorum. Pek sıkıntı olmuyor. Ee internet üzerinden olanlar tabii ki daha basit oluyor. İnternette istediğin şeyin cevabına direkt ulaşabildiğin için. Ama kitaplardan taradığında bu biraz daha sıkıntı oluyor. İstediğin bilgiye net olarak ulaşmak zaman istiyor. (K2)”, “Evet. Çünkü birçok sitede farklı bilgiler olabiliyor. Bunlardan birleştirerek bir şeyler çıkartabiliyoruz ortaya (K3).” Erkek katılımcılar ise; “Şimdi internette kimin nasıl bir bilgi girdiği belli değil. Onun için internetteki her bilgiye güvenemiyorum. Yanlış bilgiler içerebiliyor. Her siteye güvenemiyorum, bir sürü site var. Birkaç siteden bilgilerin güvenilirliğini yani, her sitede aynı bilgi aynı şekilde verilmiş mi diye kontrol ediyorum. Bazen farklı sitelerde sapmalar yaşayabiliyorum. Yani yanlış bilgi verildiğini anlayabiliyorum (K1).”, “Hayır, internete ödev için girdiğimde bazen oyun siteleri gibi aklımızı çeldiren sitelere girebiliyorum, ödevi unutabiliyorum (K6).”, “Ders kitaplarından en iyi şekilde yararlanıyorum, ancak internette çok verimli değil (K8).” demişlerdir.

3.3. Alt Amaca İlişkin Bulgular

Tablo 4’te performans görevlerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir alt problemine dayanarak sorulan bir soruya verilen yanıtlar verilmiştir. Tabloda öğrencilerin sorulan soruya verdikleri yanıtlar cinsiyetleriyle kay kare yöntemiyle analiz edilmiştir.

Tablo 4: Performans görevlerinin değerlendirilmesine ilişkin öğrenci görüşlerinin cinsiyete göre dağılımı

		Kız		Erkek		Toplam		p	X ²	Sd
		f	%	f	%	f	%			
13-Performans görevlerinizin değerlendirilmesi sonucunda öğretmenleriniz yeterli geri bildirim veriyor mu?	Hayır	14	14,3	16	18,2	30	16,2	p>0,05	1,5	2
	Kısmen	33	33,7	34	38,6	67	36			
	Evet	51	52	38	43,2	89	47,8			

Tablo 4’te veriler incelendiğinde öğrencilerin performans görevlerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir alt problemine dayanarak sorulan bir soruya verdiği yanıtlar ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin %47,8’i öğretmenlerinin kendilerine yeterli geribildirim verdiğini düşünmektedirler.

Bu konuda araştırmanın nitel kısmına katılan ve kendilerine sorulan “Performans görevlerinin teslim edilmesinden sonra öğretmen tarafından değerlendirilmesi ile ilgili sorunlar nelerdir?” sorusuna (K4) kodlu katılımcı hariç katılımcıların tümü öğretmenlerinin teslim edilen görevler konusunda sıkıntı yaşatmadığını belirtmişler (K4) kodlu katılımcı ise bazen öğretmenlerin değerlendirme kriterlerinin değişebildiği şeklinde

cevap vermiştir. Cinsiyetlerine göre katılımcıların düşünceleri şöyledir: Kız olan katılımcılar, “Hayır, genelde yaşanmıyor. İstisnalar olduysa da benim bilgim dahilinde değil Her öğretmen aynı şekilde değil, her öğretmen kendi branşına göre değerlendiriyor demek daha doğru olur. Tabii ki, herkesin kriterleri vardır. Hani, ama her dersin kriterleri farklıdır. Bir matematik öğretmeni ile almanca öğretmenin aynı kriterlere göre yargılamasını bekleyemeyiz sonuçta. Onlarda kendi kriterlerine göre, tüm öğrencileri eşit yargılıyorlar. Olabiliyor. Sonuçta şuan bulunduğumuz noktada çok etkin bir uygulama değil performans ödevleri. Sadece yapmamız için veriliyor bazıları. Haliyle sadece yapmak için verilen performans ödevlerinden çok fazla emek harcamamızı ya da uğraşmamızı beklemeyen öğretmenlerimiz var (K2).”, “Yani bazen oluyor. Evet, yani kriterler kesin değil. Bazı öğretmenler farklı değerlendiriyor. Bazıları bazı kriterlere önem vermiyor. Bazıları tüm kriterleri eksiksiz istiyor. Onun için değişebiliyor (K4).” derken, Erkek olan katılımcı ise; “Öğretmenler içerik değerlendirmesini çok fazla yapmıyorlar ancak teslim edip etmediğimiz durumunu denetliyorlar (K7).” şeklinde dile getirmişlerdir.

3.4. Alt Amaca İlişkin Bulgular

Tablo 5’te performans görevlerinin öğrencinin sosyal, bilişsel, davranışsal gelişimine katkıları nelerdir alt problemine dayanarak sorulan beş soruya verilen yanıtlar verilmiştir. Tabloda öğrencilerin sorulan sorulara verdikleri yanıtlar sınıf düzeylerine göre kay kare yöntemiyle analiz edilmiştir.

Tablo 5: Performans görevlerinin öğrencinin gelişimine katkılarının sınıf düzeyine göre dağılımı

		9. sınıf		10. sınıf		11. sınıf		12. sınıf		Toplam		p	X ²	Sd
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1-Performans görevinin bana sağlayacağı katkı ve sosyal kazançlar konusunun. Öğretmen tarafından bilgilendirilirim.	Hayır	3	5,6	5	11,1	20	42,6	17	42,5	45	24,2	P<0,05	33,488	6
	Kısmen	24	44,4	23	51,1	17	36,2	15	37,5	79	42,5			
	Evet	27	50	17	7,8	10	21,2	8	20	62	33,3			
2-Performans görevleri bilgi ve becerilerimin gelişmesini sağlıyor.	Hayır	21	38,9	19	42,2	32	68,1	27	67,5	99	53,2	p>0,05	17,173	6
	Kısmen	22	40,7	19	42,2	9	19,1	12	30	62	33,3			
	Evet	11	20,4	7	15,6	6	12,8	1	2,5	25	13,5			
3-Performans görevleri beni araştırma, düşünme ve keşfetmeye sevk etmektedir.	Hayır	13	24,1	13	28,9	3	42,6	4	67,5	73	39,2	P<0,05	34,369	6
	Kısmen	17	31,5	20	44,4	22	46,8	10	25	69	37,1			
	Evet	24	44,4	12	26,7	5	10,6	3	7,5	44	23,7			
4-Performans görevlerime fazla zaman ayırdığım için ders dışı sosyal etkinliklere katılamıyorum.	Hayır	17	31,5	13	28,9	6	12,8	11	27,5	47	25,3	p>0,05	12,89	6
	Kısmen	15	27,8	15	33,3	8	17	9	22,5	47	25,3			
	Evet	22	40,7	17	37,8	33	70,2	20	50	92	49,4			
5-Performans görevimi sadece not almak için yapıyorum, elimde olsa yapmam.	Hayır	8	14,8	4	8,9	0	0	3	7,5	15	8	p>0,05	18,398	6
	Kısmen	14	25,9	13	28,9	6	12,8	3	7,5	36	19,4			
	Evet	32	59,3	28	62,2	41	87,2	34	85	135	72,6			

Tablo 5’te öğrencilerin “Performans görevlerinin öğrencinin sosyal, bilişsel, davranışsal gelişimine katkıları nelerdir?” alt problemine dayanarak sorulan beş soruya verdiği yanıtlar incelendiğinde; 11 ve 12. sınıf düzeyinde eğitim gören öğrencilerin %42’si “Performans görevinin bana sağlayacağı katkı ve sosyal kazançlar konusunda öğretmen tarafından bilgilendirilirim.” sorusuna “hayır” derken 9. sınıf öğrencilerinin %50’si “evet” demiş, 10. sınıf öğrencilerinin %51’i ise “kısmen” yanıtını vermiştir.

Bu soruda sınıf düzeyinde anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. “Performans görevleri bilgi ve becerilerimin gelişmesini sağlıyor.” sorusuna, “Performans görevlerime fazla zaman ayırdığım için ders dışı sosyal etkinliklere katılamıyorum.” sorusuna ve “Performans görevimi sadece not almak için yapıyorum, elimde olsa yapmam” sorularına öğrencilerin sınıf düzeyinde verdikleri yanıtlarda anlamlı bir fark olmadığı görülmüş ancak tüm sınıf düzeylerinde öğrencilerin performans görevlerini %72,6 toplam yüzdeyle sadece not almak için yapmaları çarpıcı bir sonuçtur.

“Performans görevleri beni araştırma, düşünme ve keşfetmeye sevk etmektedir.” sorusuna 9. sınıflar %42,6 oranında “evet” yanıtını vermiş, 10. sınıflar %44,4 oranında “kısmen” cevabını vermiş, 11. sınıflar %42,6 12.

sınıflar ise %67,5 oranında “hayır” cevabını vermiş olduklarından bu soruda da sınıf düzeyinde anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

Araştırmanın görüşme yapılan bölümünde “Performans görevlerinin size sağladığı katkılar nelerdir?” sorusu hakkında görüşleri alınan; 9, 10 ve 12. sınıf öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre verilen cevapları incelendiğinde; 9. sınıf olan (K5) ve (K8), 10. sınıf olan (K1) ve (K4), 12. sınıf olan (K2) ve (K6) kodlu katılımcılar performans görevlerinin konuya daha çok hakim olmalarını sağladığı için faydasının bulunduğu ancak seçilen konu dışındaki konularda eksik kaldıklarını belirtirken, görüşme yapılan ve 11. sınıf öğrencisi olan (K3) kodlu katılımcı performans görevlerinin çok büyük bir katkısı olmadığını söylemiştir.

Bu konuda ki düşüncesini dile getiren 11.sınıf öğrencisi: “Aslında pek bir yararı yok bence. Fakat bazı derslerde araştırma konuları genel kültür olarak bize yardım ediyor. O konuda bir bilimiz olmuş oluyor bu sayede (K3).” şeklinde düşüncesini dile getirirken: 9. sınıf öğrencisi “Konuya daha hâkim olabiliyoruz. Belki konuyu daha iyi anlayabiliyoruz. Yani, performans ödevini hazırlamak için konuya tekrar bir bakıyoruz. Ve buda konunun daha çok aklımızda kalmasını sağlıyor (K5).” ve 12. sınıf öğrencisi “Dersleri düzenli olarak takip etmemi sağlıyor. Sözel derslerle çok ilgilenemediğim için bu derslerde bana katkı sağlıyor. Sayısal dersler açısından da devamlılığı sağlıyor (K6).” demişlerdir.

“Performans görevi sosyal, zihinsel ve genel kültür gelişimine ne gibi katkılar sağlıyor?” sorusuna katılımcılar genel anlamda tüm sınıf düzeylerinde genel kültür açısından katkı sağladığını belirtmişler ancak 9. sınıftan (K8), 12. sınıftan ise (K6) kodlu katılımcılar sadece zihinsel olarak katkı sağladığını beyan etmişlerdir. 10.sınıf öğrencisi (K1) kodlu katılımcı bu konuyla ilgili: “Aslında sosyal ve zihinsel olarak katkı sağladığını düşünmüyorum ama genel kültür mesela araştırma yaparken bilmediğimiz bir konu hakkında bilgi edinebiliyoruz mesela internet falan kullanırken hani hiç fark etmeden tahmin etmediğimiz konu hakkında bilgi edinebiliyoruz genel kültür açısından sağladığını düşünüyorum da sosyal ve zihinsel olarak fazla sağladığını düşünmüyorum.” derken, 11. Sınıf öğrencisi (K3) kodlu katılımcı; “Mesela, ee gündelik hayatta kullanabileceğimiz bilgilere bazen yardımcı olabiliyor. Sosyal olarak aslında pek bir faydası olmuyor ama hani ortamına göre değişiyor. Arkadaş ortamında, bulunduğunuz ortamda fark edilebiliyorsunuz bir konuyu bildiğiniz zaman. Bu konuda bence yardımcı olabiliyor. Zihinsel anlamda pek sanmıyorum yardımcı olduğunu. Genel kültür anlamında kesinlikle bence sağlıyor. Mesela, atıyorum edebiyat dersinde bir şairi falan araştırdığınız zaman o kişi hakkında bilgi sahibi oluyorsunuz. Hani bu size bir artı katar diye düşünüyorum.” demiştir.

“Performans görevlerinin verilme, izlenme ve toplanma süreçleri nasıl işliyor?” sorusunda sınıf düzeyi değişkeni incelendiğinde 9. sınıf katılımcılarından (K8) kodlu katılımcı hariç 10., 11. ve 12. sınıf düzeylerindeki tüm katılımcılar performans görevlerinin öğretmenler tarafından konuları belirlenerek öğrencilere rastgele dağıtıldığını, belli bir gün verilerek aynı gün toplandığını ve öğretmenlerin performans görevlerine fazla bir katkısının bulunmadığını belirtmişlerdir.

Soruyla ilgili 10. sınıf öğrencisi “Eee, hocalar genellikle bir tarih veriyorlar. Genellikle bir, bir buçuk ay oluyor. Konular genelde rastgele dağıtılıyor. Yani biz seçemiyoruz konuları. Süre bitince de hocalar topluyor (K1).” 9. sınıf öğrencisi (K5) kodlu katılımcı ise “Aslında çok düzenli değil bunlar. İşte veriliyor, 2 hafta sonra falan toplanıyor. Ee bazı öğretmenler o aşamada gösterilmesini ve bilgi alma, yardım almamızı istiyorlar ama bazen çokta önemsenmiyor.” diyerek düşüncelerini beyan etmişlerdir.

“Her derste aynı yolu mu izliyorsunuz ya da farklılıklar nelerdir?” sorusuna sınıf düzeylerine göre tüm öğrenciler benzer cevaplar vermişler anlamlılık oluşturacak bir farklı cevap vermemişlerdir. Bu soruya cevap teşkil eden bazı katılımcılar: 11. sınıf öğrencisi “Genelde aynı oluyor bence (K3).” derken, 9.sınıf öğrencisi (K8) “Her ders için bu şekilde yol izleniyor.” demiştir.

3.5. Alt Amaca İlişkin Bulgular

Tablo 6’da performans görevlerinin hazırlanmasında aileye, okula, zamana ve materyal teminine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir alt problemine dayanarak sorulan yedi soruya verilen yanıtlar verilmiştir. Tabloda öğrencilerin sorulan sorulara verdikleri yanıtlar sınıf düzeylerine göre kay kare yöntemiyle analiz edilmiştir.

Tablo 6: Performans görevlerinin hazırlanması sürecine ilişkin öğrenci görüşlerinin sınıf düzeyine göre dağılımı

		9. sınıf		10. sınıf		11. sınıf		12. sınıf		Toplam		p	X ²	Sd
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
6-Her dersten performans görevi verilmesi ödevleri yetiştirmem konusunda zaman sıkıntısı yaratıyor.	Hayır	4	7,4	3	6,7	1	2,1	1	2,5	9	4,8	p>0,05	9,793	6
	Kısmen	13	24,1	5	11,1	3	6,4	7	17,5	28	15,1			
	Evet	37	68,5	37	82,2	43	91,5	32	80	149	80,1			
7-Sınav ve ders görevleri az olsaydı performans görevimi daha nitelikli yapardım.	Hayır	2	3,7	6	13,3	14	29,8	12	30	34	18,3	P<0,05	27,622	6
	Kısmen	14	25,9	9	20	19	40,4	12	30	54	29			
	Evet	38	70,4	30	66,7	14	29,8	16	40	98	52,7			
8-Yetiştiremediğim performans görevimi tamamiyle ailem yapar.	Hayır	48	88,9	33	73,3	35	74,5	37	92,5	153	83,3	p>0,05	12,284	6
	Kısmen	4	7,4	10	22,2	7	14,9	3	7,5	24	12,9			
	Evet	2	3,7	2	4,5	5	10,6	0	0	9	4,8			
9-Performans görevimi yaparken ekonomik yönden sıkıntı yaşıyorum.	Hayır	45	83,3	39	86,6	41	87,2	32	80	157	84,4	p>0,05	10,026	6
	Kısmen	8	14,8	3	6,7	2	4,3	2	5	15	8,1			
	Evet	1	1,9	3	6,7	4	8,5	6	15	14	7,5			
10-Performans görevimi yaparken farklı kaynaklar kullanırım.	Hayır	2	3,7	2	4,5	16	34	12	30	32	17,2	P<0,05	38,758	6
	Kısmen	13	24,1	20	44,4	17	36,2	17	42,5	67	36			
	Evet	39	72,2	23	51,1	14	29,8	11	27,5	87	46,8			
11-Performans görevimi yaparken kütüphanelere gidiyor ve kitapları araştırıyorum.	Hayır	29	53,7	25	55,6	30	63,8	33	82,5	117	62,9	p>0,05	14,875	6
	Kısmen	18	33,3	18	40	16	34	6	15	58	31,2			
	Evet	7	13	2	4,4	1	2,2	1	2,5	11	5,9			
12-Performans görevini yapma sürecinde öğretmeniniz size yeterli derecede rehberlik ediyor mu?	Hayır	5	9,2	4	8,9	12	25,5	9	22,5	30	16,1	p>0,05	15.500	6
	Kısmen	19	35,2	24	53,3	20	42,6	21	52,5	84	45,2			
	Evet	30	55,6	17	37,8	15	31,9	10	25	72	38,7			

Tablo 6’da veriler incelendiğinde öğrencilerin performans görevlerinin hazırlanmasında aileye, okula, zamana ve materyal teminine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir alt problemine dayanarak sorulan yedi soruya verdiği yanıtlar ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı incelenmiştir. Bu incelemede “her dersten performans görevi verilmesi ödevleri yetiştirmem konusunda zaman sıkıntısı yaratıyor” sorusuna 9. sınıf öğrencileri %68,5, 10. sınıf öğrencileri %82,2, 11. sınıf öğrencileri %91,5 ve 12. sınıf öğrencileri %80 oranında “evet” cevabı vermişlerdir, bu soruda sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamakta olup öğrencilerin ödevleri yetiştirememesi konusunda zaman sıkıntısı yaşadıkları anlaşılmaktadır. “Sınav ve ders görevleri az olsaydı performans görevimi daha nitelikli yapardım” sorusuna 9. sınıf öğrencileri %70,4, 10.sınıf öğrencileri % 66,7, 12.sınıf öğrencileri %40 oranında evet derken, 11. sınıf öğrencileri en yüksek %40,4 oranında “kısmen” yanıtlarını vermişlerdir ve bu soruda sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu veri ışığında öğrencilerin büyük bir kısmının sınav ve dersler yüzünden performans görevlerini nitelikli yapamadıkları anlaşılmaktadır. “Yetiştiremediğim performans görevimi tamamiyle ailem yapar.” sorusuna ve “Performans görevimi yaparken ekonomik yönden sıkıntı yaşıyorum.” sorusuna öğrenciler tüm sınıf düzeylerinde ve yüksek oranda “hayır” yanıtını vermişlerdir dolayısıyla bu iki soruda sınıf düzeylerinde

anlamli bir fark bulunmadığı anlaşılmıştır. “Performans görevimi yaparken farklı farklı kaynaklar kullanım” sorusuna ise 9. sınıflar %72,2 ve 10. sınıflar %51,1 oranında “evet” derken, 11. sınıflar %36,2 ve 12. sınıflar %42,5 oranında “kısmen” yanıtlarını vermişlerdir buda sınıf düzeyinde bu soruda anlamli bir fark olduğu görülmüştür. Diğer bir soru olan “Performans görevimi yaparken kütüphanelere gidiyor ve kitapları araştırıyorum.” sorusuna tüm sınıf düzeylerindeki öğrencilerin yüksek oranda “hayır” yanıtını verdikleri görülmüştür.

Araştırmada görüşme yapılan katılımcılara sorulan “Performans görevlerini hazırlama sürecinde yaşadığınız zorluklar nelerdir?” sorusuna ilişkin sınıf düzeyine göre verilen cevapların hepsinde tüm sınıf gruplarındaki öğrenciler kaynaklara ulaşım ve zaman sıkıntısına değinmişlerdir. Bu konuda 12. sınıf öğrencisi olan bir katılımcı: “Zaman, gerçekten çok büyük bir sıkıntı. Birçok şeyi yapması gereken öğrencileriz. Aynı zamanda sınavlara giriyoruz, dersane, okul, ödevler... Bizden bir sürü şeyi çözmemiz bekleniyor, bir sürü şeye hazırlanıyoruz. Bunlara ek olarak performans ödevi gerçekten gereğinden fazla zaman alıyor ve insanı bunaltıyor. Tamam, performans ödevi bir şeyi beğenmek olsa tamam. Aynı şekilde bunu kâğıda dökme kısmı işi bozuyor. Hani, yazması sıkıntı. Yanlış yazıyorsun, baştan yaz... Yanlış yapıyorsun, baştan yap... Hani, o sıkıntı. (K2).” şeklinde cevap verirken 9.sınıf öğrencisi olan diğer bir katılımcı “Bazen ulaşamıyoruz. Daha çok ders kitaplarından falan yararlanıyoruz ama mesela kütüphane falan onlar gibi kaynaklara çok çabuk ulaşamıyoruz. Daha çok internet... Şehirdeki bulunan kütüphaneler çok fazla kaynağa sahip değil bence. Daha fazla kaynak olabilir. (K5)” demiştir.

Katılımcılara yöneltilen, “Performans görevlerini yaparken hangi kaynaklardan yararlanıyorsunuz?” sorusuna tüm sınıf düzeylerindeki katılımcıların hepsi internet kaynağından yararlandıklarını bazıları a bunun yanında kitaplardan da faydalandıklarını söylemişlerdir. Örneğin bir 9.sınıf öğrencisi “Daha çok internetten yararlanıyorum ancak bazen ders kitaplarını kaynak olarak kullanıyorum (K8).” derken 12. sınıf öğrencisi diğer bir katılımcı “İnternetten bazen ders kitaplarından da yararlanıyorum (K6).” Diye düşüncesini belirtmiştir.

3.6. Alt Amaca İlişkin Bulgular

Tablo 7’de performans görevlerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir alt problemine dayanarak sorulan bir soruya verilen yanıtlar verimiştir. Tabloda öğrencilerin sorulan soruya verdikleri yanıtlar sınıf düzeylerine göre kay kare yöntemiyle analiz edilmiştir.

Tablo 7: Performans görevlerinin değerlendirilmesine ilişkin öğrenci görüşlerinin sınıf düzeyine göre dağılımı

		9. sınıf		10. sınıf		11. sınıf		12. sınıf		Toplam		p	X ²	Sd
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
13- Performans görevlerinizi değerlendirilmesinde öğretmenleriniz yeterli geri bildirim veriyor mu?	Hayır	4	7,4	2	4,4	10	21,3	14	35	30	16,2	P<0,05	27,312	6
	Kısmen	15	27,8	17	37,8	22	46,8	13	32,5	67	36			
	Evet	35	64,8	26	57,8	15	31,9	13	32,5	89	47,8			

Tablo 7’de öğrencilerin, performans görevlerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir alt problemine dayanarak sorulan bir soruya verdikleri yanıtlar ile sınıf düzeylerine göre arasında anlamli bir fark olup olmadığı incelenmiştir. İnceleme sonucunda bu soruya 9.sınıf öğrencileri %64,8 oranında, 10.sınıf öğrencileri ise %57,8 oranında “evet” yanıtını vermişler, 11.sınıf öğrencilerinin %46,8’i “kısmen” yanıtını verirken, 12.sınıf öğrencilerinin %32,5 kısmı “evet” demiş, yine 12.sınıf öğrencileri eşit yüzdede yani % 32,5 oranında da “kısmen” yanıtını vermişlerdir. Buna göre bu soruyla ilgili sınıf düzeylerine göre anlamli bir fark olduğu anlaşılmıştır.

Performans görevlerinin teslim edilmesinden sonra öğretmen tarafından değerlendirilmesi ile ilgili sorulan soruya yanıt olarak öğrencilerin sınıf bazlı karşılaştırıldığında öğrenciler genel olarak sıkıntı yaşamadıklarını ancak 9, 10, ve 12. sınıftaki öğrencileri ödevlerin içerik olarak ayrıntılı incelenmediğini, geri dönüt almada sıkıntı yaşadıklarını belirtirken 11. sınıf öğrencileri belirlenen kriterlerin kesin olmaması ve her derste farklılık göstermesinde sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu konuda 9. sınıf öğrencisi bir katılımcı: “Sadece not

açısından değerlendireceğini söylüyor ancak ödevimizle ilgili herhangi bir geri bildirimde bulunmuyor (K8).’’ şeklinde dile getirirken 10. Sınıf öğrencisi başka bir katılımcı;’’Yani, aslında hocalar bize sınavlara çalıştığımız için yoğun olduğumuzu, zorlandığımızı biliyorlar. Onun için değerlendirme de benim düşüncem, bize fazla zorluk çektirmeden fazlasıyla puanımızı da veriyorlar. Sıkıntı çekmiyorum. Yani hak ettiğimiz puanı aldığımızı düşünüyorum (K1).’’ diye düşüncelerini söylemiştir.

4.SONUÇ ve TARTIŞMA

Araştırmaya katılan öğrenciler performans görevlerinin bilgi ve becerilerini geliştirmesi noktasında farklı görüşler benimsemişlerdir. Öğrenciler performans görevlerine ayırdıkları vakit nedeniyle ders dışı sosyal etkinliklere katılamamaktadırlar. Öğrenciler, performans görevlerini yalnızca not alma aracı olarak görürken sadece dersi anlama ve konuya hâkim olma bakımından ise 9, 10 ve 12. sınıf kız ve erkek öğrencileri performans görevlerinin etkili olduğunu düşünmektedirler. Performans görevleri tüm sınıf ve cinsiyet düzeyinde öğrencilerin genel kültür gelişimine katkı sağlamaktadır. Performans görevlerinin sağladığı bu katkının büyük çoğunlukla genel kültür gelişimlerinde daha fazla olduğu, az da olsa sosyal ve zihinsel olarak da katkı sağlayabildiği görülmektedir. Güney’e (2010, 27) göre performans görevleri, öğrencilerin bilgi ve yetenekleri kullanmanın yanında sahip oldukları zekâ alışkanlıklarını da uygulamaya koyabilecekleri görev dağılımları olmalıdır. Yapılan araştırmaya göre; performans görevlerinin verilme, izlenme, toplanma süreçleri her derste ayrı şekilde işlemektedir. Öğrencilerin performans görevlerinin konularının, öğretmenler tarafından belirlenerek rastgele dağıtıldığı, öğrencilerin konuları kendi ilgi alanlarına göre seçmek istediği, görevlerin yapılması aşamasında öğretmenlerinin çok fazla yardımının olmadığı, değerlendirilmesi sürecinde ise yeterli geri bildirim verilmediği anlaşılmaktadır. Performans görevlerinin hazırlanması sürecinde öğrenciler en çok yabancı dil derslerinin yapılmasında zorlanmakta ve öğretmenlerinden yardım istemektedirler. Öğrencilerin yaptıkları çalışmalarda başarıyı elde edebilmeleri için verilen performans görevlerinin öğrenci ilgi ve yeteneklerine uygun dağıtılmış olması gerekmektedir. Bayrakçı’ya (2007, 26) göre performans görevleri öğrencilerin istekleri doğrultusunda fikirleri alınarak, seviyelerine uygun ve öğrencilerin uygulayabilecekleri düzeyde verilmeli, yapılan çalışmalar olabildiğince sınıfta uygulanan paylaşımlar hâlinde yapılmalıdır. Bu şekilde verilen performans görevlerinin başarı sağlayacağı söylenebilir.

Öğrencilerin performans görevlerini hazırlarken yaşadıkları sıkıntılar incelendiğinde görevlerini yetiştirememenin ve kaynak bulamamanın en büyük sıkıntı olduğu görülmektedir. 9. sınıflar sınav ve ders görevlerinin çokluğundan performans görevlerini nitelikli yapamamaktadırlar. Performans görevlerini yerine getirirken öğrencilerin materyal temini sıkıntısı çekebildikleri, özellikle internet ağırlıklı bir çalışma yaptıklarından internet kaynağının bazen yetersiz kaldığını, dersleri ile ilgili bazı bilgilere erişim zorlukları çektikleri anlaşılmaktadır. Kaynak olarak en çok internetten yararlanan öğrenciler kimi zaman da kaynak kitaptan yararlanmaktadırlar. Öğrencilerin ödevlerini hazırlama aşamalarında internet, kitap ve çevrelerindeki yakınlarından yararlanmaya çalıştıkları belirlenirken bu kaynakları kullanılırken en büyük sıkıntının zaman ve kaynaklara ulaşmanın zorluğu olduğu saptanmıştır. Ödevleri hazırlama aşamasında internet kaynağı kullanıldığında ise: öğrencilerin ödev dışı sitelere dalarak vakit geçirmelerinin problem olabildiği görülmektedir. Öğrencilerin kütüphane ve diğer araştırma kaynaklarından yararlanmalarının düşük olduğunu gösteren bu çalışmada bu duruma sebep olarak performans görevlerinin öğrencilerin tek bir kaynaktan yararlanması yerine farklı kaynaklardaki bilgileri araştırıp bulmalarına yönlendirilmediği söylenebilir. Maddi olarak bir yük teşkil etmeyen performans görevlerini yetiştiremeyen öğrencilerin görevlerini ailelerine yaptırmadıkları görülmüştür. Araştırmada öğrencilerin performans görevlerini teslim ettikten sonra öğretmen değerlendirmelerinde yaşadıkları problemler incelendiğinde öğrencilerin genel olarak sıkıntı yaşamadıkları görülmektedir. Ancak öğrencilerin verdikleri görevlerin içerik olarak ayrıntılı incelenmediği ve geri dönüt alamadıkları, verilen performans görevlerinin kriterlerinin kesin olmamasından kaynaklanan sıkıntılar yaşayabildikleri görülmüştür. Bu konuda yapılan bir çalışmada performans değerlendirmelerinin sadece öğretmenler tarafından yapılması gerektiği değerlendirme sürecine öğrenci ve velilerinde katılması gerektiği belirtilmiştir. Bu sayede öğrenci öz değerlendirme ve akran değerlendirme yaparak bilgilerin kalıcılığını sağlayabilir (Aydoğdu, 2014, 42).

5.ÖNERİLER

Performans görevleri öğrenci değerlendirmelerinde son derece önemli ve zor bir noktadır. Öğrencilerin derse olan ilgilerini arttırabilmek, katılımlarını istekli hale getirebilmek ve yapılan çalışmalarını yaşamla birleştirebilmelerini sağlamak performans görevlerinin dağılımında en önemli noktadır.

Yapılan araştırmaya ve tüm bulgulara bakılarak şu öneriler getirilebilir;

Performans görevleri verilirken öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve gelişim özelliklerine dikkat edilmelidir. Verilen performans görev dağılımı yapılırken öğrenci istekleri doğrultusunda yapılırsa daha verimli olacağı görülmektedir. Bununla birlikte verilen görevlerin öğrenciye katkısı olması açısından ailelerle işbirliği içinde verilebilir.

Sınav odaklı eğitim sisteminden çok, hemen her ders ve her konuya yönelik yapılacak performans görevlerinin öğrencinin derse katılımını ve o dersi daha iyi anlamasını olumlu yönde etkileyebileceği görülmektedir. Grup çalışmaları sosyalleşmeyi, her ders için yapacakları nitelikli araştırma zihinsel gelişmeyi, tüm bu katkıların toplamında ise genel kültürlerinin artmasını sağlayabilecektir. Verilen performans görevleri sosyal, zihinsel ve genel kültür anlamında öğrenciyi geliştirecek nitelikte olmalıdır.

Performans görevlerinin yapımı ve toplanmasına verilen önem kadar değerlendirme ve geri dönüte de önem verilmelidir. Öğrenciler ödevleri yaparak kazanım elde ettikleri gibi yapılan geri dönütlerle de öğrenmenin kalıcılığı sağlanabilir.

Yapılan çalışmada öğrenciler, internete erişmekte güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin internet kaynaklarını kullanırken okul içindeki bilgisayarlardan yardım almaları sağlanarak MEB'in engel koyması nedeniyle farklı içeriklere ulaşması engellenmelidir. İnternetin eğitim amaçlı kullanılması için öğrenciler güdülenmeli aynı zamanda öğrencilere bilgisayar ve internet etik kuralları ile ilgili eğitim verilmelidir. Sınav stresiyle baş etmeye çalışan öğrencilere zaman yönetimi ve zamanı nasıl verimli kullanabilecekleri konusunda eğitici bilgiler verilmeli ve ödevlerin yapılma sürecinde esnek davranılmalıdır. Böylece sadece not almak için değil, bilgiyi öğrenmek içinde çaba göstereceklerdir.

Okul kütüphaneleri her türlü kaynak açısından geliştirilmeli ve öğrencileri okul kütüphanesini kullanmaya sevk edilmesi gerekmektedir. Öğretmenler derslerinin birini ayda bir kez il kütüphanesinde gerçekleştirir ve öğrencinin performans görevlerini buralarda ders saati içerisinde yapması sağlanırsa kütüphanelerin etkililiği anlaşılacaktır.

Okullarda öğrencilerin performans görevlerini gerçekleştirebilecekleri ortamlar ve araç-gereç teminleri sağlanabilir.

Öğrenciler performans görevlerinin amaçları ve kazanımları konusunda bilgilendirilebilir, derse daha aktif katılmaları için sorumluluk gerektiren performans görevleri verilebilir.

Performans görevlerinin not alma aracı olmaktan çıkıp öğrencinin tüm özelliklerini geliştirebilecek bir ödev hâlini alması için MEB'e gönderilen öğretmen seminer raporlarında dile getirilmesi sağlanmalıdır.

Bu çalışmada fen liselerinde verilen performans görevlerinin öğrenci açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Farklı araştırmalarla performans görevlerinin öğretmen ve veli açısından değerlendirme çalışmaları yapılabilir. Ayrıca performans görevlerinin inceleme çalışmalarının değişik okullarda yapıp çalışmaların karşılaştırmaları da yapılabilir.

KAYNAKÇA

Acar, Ö. (2012). "İlköğretim ikinci kademe Türkçe öğretiminde proje ve performans görevlerinin işlevselliği ile ilgili bir araştırma". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Erzincan.

Akdağ H. Ve Çoklar, A. N. (2009). "İlköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi proje ve performans görevlerini hazırlarken yararlandıkları kaynaklar, internetin yeri ve karşılaştıkları güçlükler". Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2(2), 1-16.

Arı, A. (2010). "Öğretmenlere göre proje ve performans görevlerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar". Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 34(9), 32-55.

Arslan, Z. (2009). "İlköğretim II. kademe Türkçe dersi performans görevlerinin değerlendirilmesi". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Aydoğdu, F. (2014). "Sınıf öğretmenlerinin performans görevlerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Bahar, M., Nartgün, Z. , Durmuş S. ve Bıçak, B. (2006). "Geleneksel- alternatif ölçme ve değerlendirme öğretmen el kitabı". (6. Basım). Ankara: Pegem Yayınları.

- Bayrakçı, Ö (2007). “İlköğretim sosyal bilgiler dersindeki araştırma ödevlerinin (etkinlik, performans ve proje) öğrencilerin sosyalleşmesine katkısı”ı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Benli, N.(2010). “İlköğretim 1. kademedeki verilen performans görevlerinin öğretmen ve veli görüşleri açısından değerlendirilmesi”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Hatay.
- Demir, A. (2012). “Performans görevinin uygulanmasına ilişkin ilköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğrenci tutumları ve veli görüşlerinin incelenmesi”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Göçer, A. (2008). Performans göreviyle ilgili sunum çalışmalarının konuşma ve dinleme becerilerinin geliştirilmesine katkısı. Dil Dergisi, Sayı: 142, 7-17.
- Güney, Z. (2010). “İlköğretim 4-5.sınıflarda verilen proje ve performans ödevleriyle ilgili öğretmen ve veli görüşleri”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Karagöz, D., Tekerek, M., Kaya,N., Azer, H., Alıç, M. D. vd. (2006). “İlköğretim sosyal bilgiler 5 öğretmen kılavuz kitabı” (2. Basım). Ankara: MEB Yayınları.
- Karasar, N. (2014). “Bilimsel araştırma yöntemi” (26. Basım). Ankara: Nobel Yayınları.
- Kutlu, Ö. (2004). “Tek soruyla öğrenci performansının belirlenmesi”. Eğitimde İyi Örnekler Konferansı. 17 Ocak 2004. Sabancı Üniversitesi. İstanbul.
- Öztürk, P. (2010). “İlköğretim II. kademe Türkçe ders performans görevi başarı puanları ile akademik başarı ve derse yönelik tutum arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Pala, A. (2006). “Eğitimin temel kavramları”. (Ed. M. Yılmaz.), Eğitim bilimine giriş. (1.Basım). 2-9. İzmir: Nobel Yayınları.
- Resmi Gazete (2013). “Ortaöğretim kurumları yönetmeliği” 07.09.2013 tarih ve 28758 sayı.
- Yıldırım A., Şimşek H. (2013). “Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri” (9.Basım) Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zelyurt, H. (2011). “İlköğretim okullarında uygulanan proje ve performans görevlerinin etkililiğinin değerlendirilmesi”. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.